

Ψηφιακά Ηλεκτρονικά

Μάθημα 6ο

Δ. Λιούπης

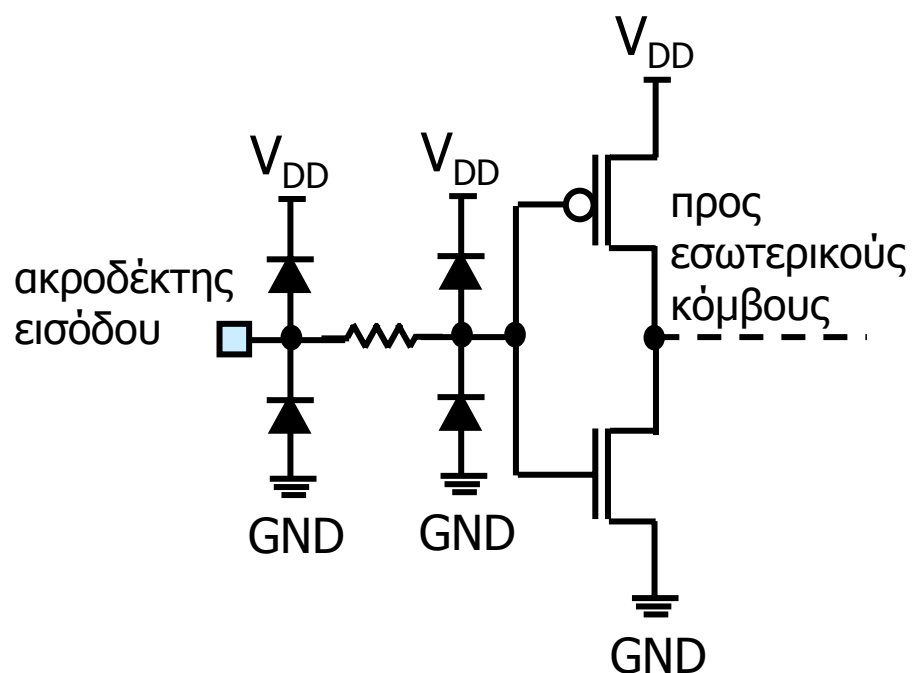
Κίνδυνοι για ένα ολοκληρωμένο CMOS

- Ηλεκτροστατική εκκένωση (*electrostatic discharge – ESD*)
  - ◆ ανταλλαγή στατικών φορτίων και δημιουργία σπινθήρα, όταν πλησιάσουν δύο σώματα με διαφορετικό στατικό φορτίο (π.χ. ακροδέκτης και ανθρώπινο σώμα)
  - ◆ Latchup: σχηματισμός παρασιτικών διπολικών transistor μέσα στα επίπεδα πυριτίου, τα οποία βραχυκυκλώνουν την τάση τροφοδοσίας με τη γείωση

Διατάξεις εισόδου-εξόδου CMOS

- Διασυνδέουν τα εσωτερικά κυκλώματα με τον "έξω κόσμο"
- Προστατεύουν από ESD και latchup
- Πρέπει να αντεπεξέρχονται σε τάσεις και ρεύματα πολύ μεγαλύτερα απ' όσο στους εσωτερικούς κόμβους του ολοκληρωμένου
- Αποτελούνται από έναν αντιστροφέα CMOS με πρόσθετες διατάξεις (διόδους, αντιστάσεις, κ.ά.) υλοποιημένες στα επίπεδα πυριτίου-μετάλλου

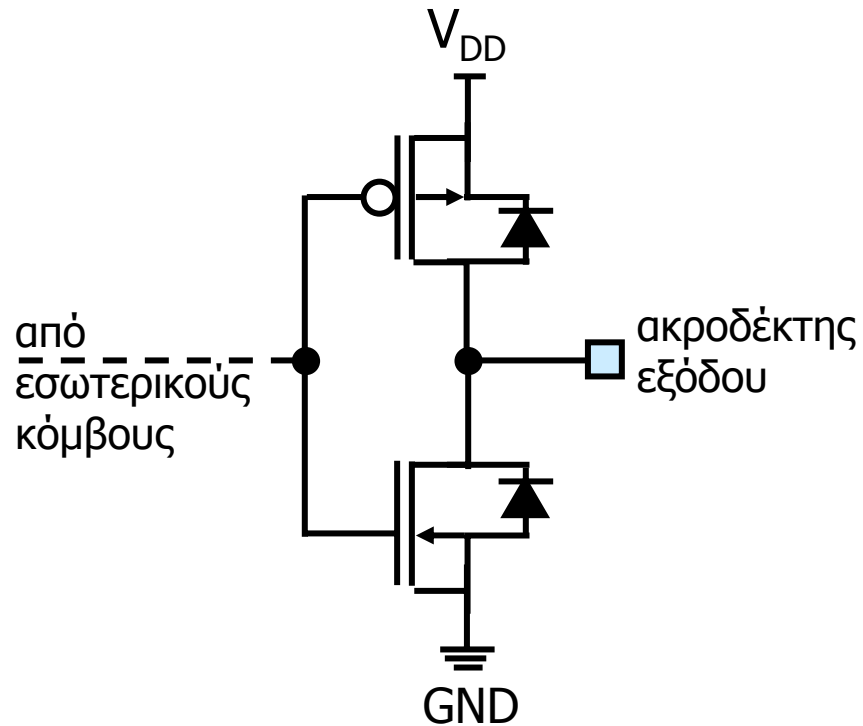
Βαθμίδες εισόδου CMOS

- **Σκοπός :**
απομάκρυνση των θετικών και αρνητικών υπερτάσεων από τις ευαίσθητες πύλες των transistor εισόδου

είσοδος με προστασία ECD

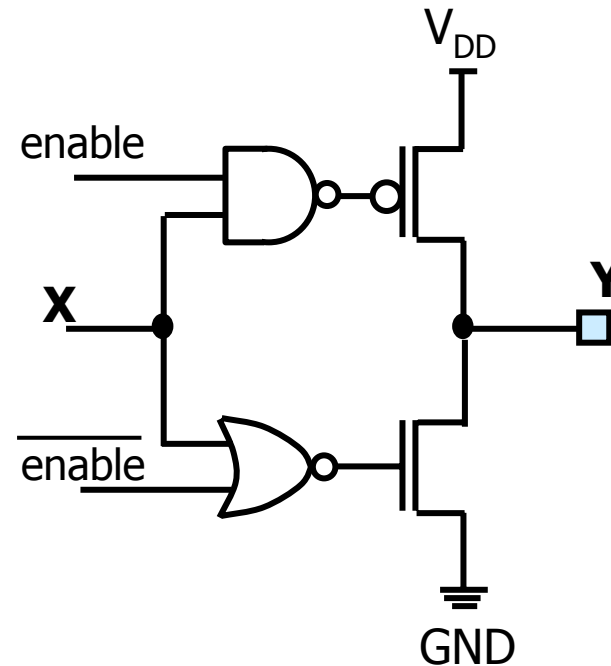
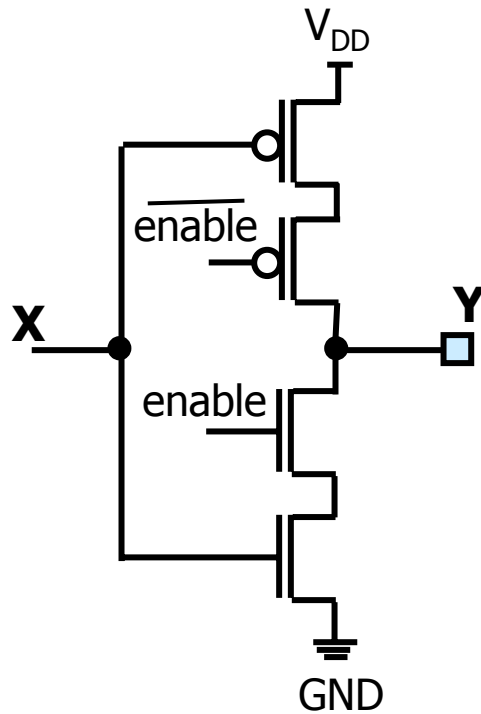
Βαθμίδες εξόδου CMOS

- **Σκοπός :**
αποτρέπουν να περάσει το υπερβολικό ρεύμα από την καταβόθρα-πηγή των transistor εξόδου

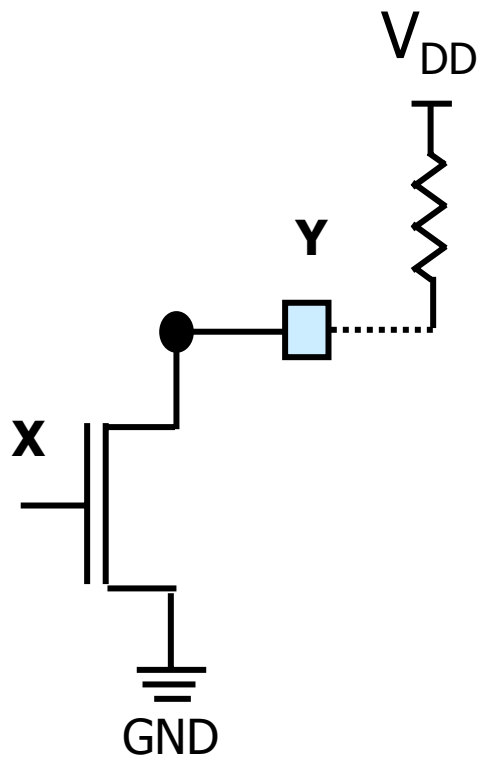
έξοδος totem-pole

Έξοδος τριών καταστάσεων

- Απομονώνεται ο ακροδέκτης εξόδου υπό τον έλεγχο του σήματος enable
- Ο απομονωμένος ακροδέκτης δεν οδηγείται προς το V_{DD} ή το GND, αλλά παρουσιάζει χωρητικότητα εξόδου

Έξοδος ανοιχτής καταβόθρας

- Παραλείπεται το PMOS transistor
- Για το pullup απαιτείται μια εξωτερική αντίσταση προς το V_{DD}
- Χρησιμοποιείται για την υλοποίηση wired-AND συνδέσεων

Κατανάλωση ισχύος CMOS

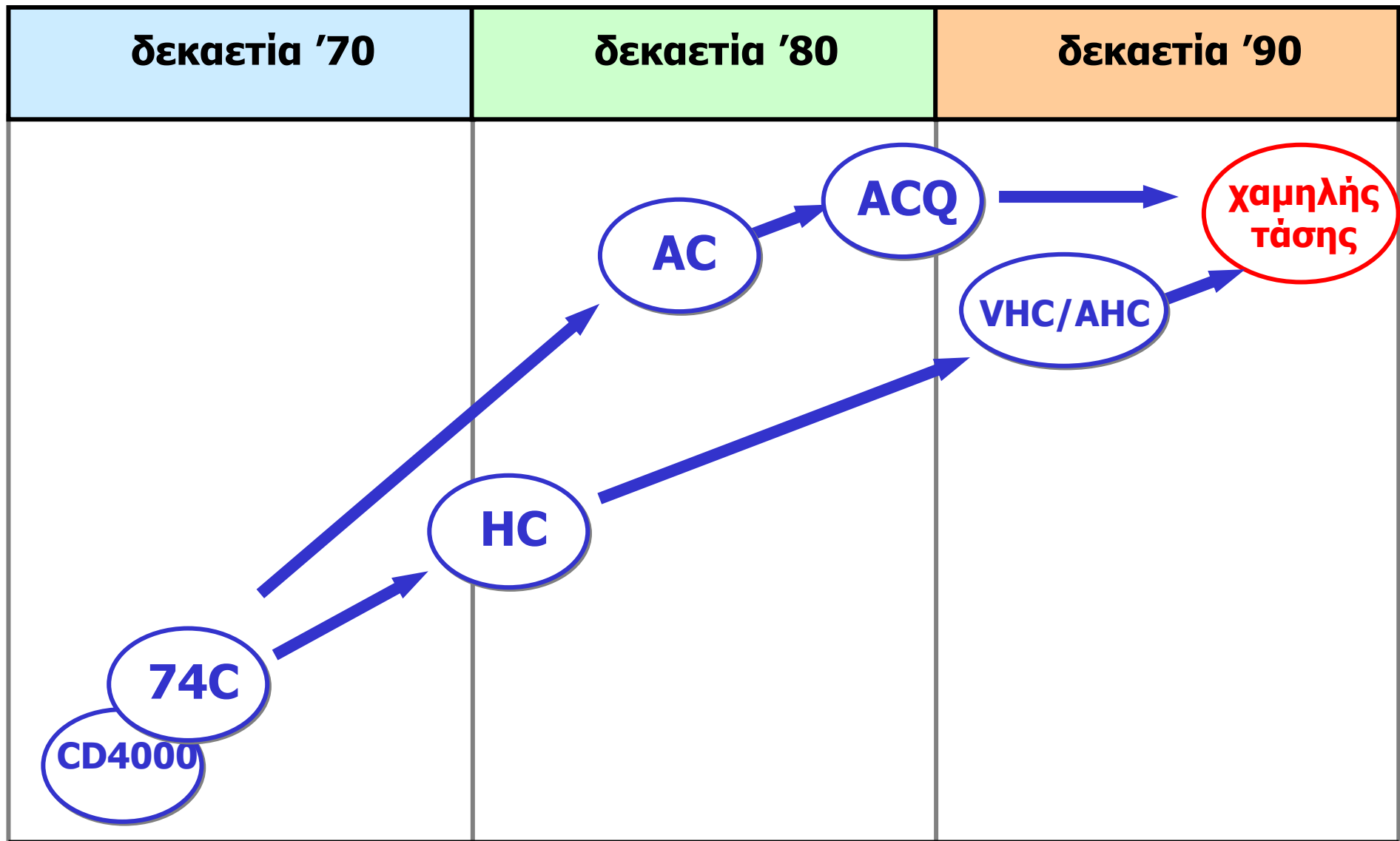
- Στατική κατανάλωση ισχύος σε κατάσταση ηρεμίας, όταν οι είσοδοι και οι έξοδοι δεν αλλάζουν κατάσταση
  - ◆ $P_S = I_{CC} \times V_{CC}$, όπου I_{CC} : ρεύμα διαρροής
- Δυναμική κατανάλωση ισχύος κατά τη διάρκεια των μεταβάσεων των εξόδων μεταξύ των δύο λογικών καταστάσεων. Οφείλεται :
  - ◆ στο ρεύμα για τη φόρτιση/εκφόρτιση εξωτερικών χωρητικοτήτων
  - ◆ στο ρεύμα για τη φόρτιση/εκφόρτιση εσωτερικών κόμβων
  - ◆ στο ρεύμα βραχυκυκλώματος, που εμφανίζεται μέσω των transistor κατά την εναλλαγή καταστάσεων

Λογικές οικογένειες CMOS

- Συμβατικές λογικές οικογένειες
  - ◆ λειτουργούν με συμβατική τάση τροφοδοσίας (έως και 5V)
- Λογικές οικογένειες χαμηλής κατανάλωσης
  - ◆ λειτουργούν με τάση τροφοδοσίας μικρότερη από 5V
    - $3.3V \pm 0.3$
    - $2.5V \pm 0.2$
    - $1.8V \pm 0.15$

Συμβατικές λογικές οικογένειες CMOS

Τάση τροφοδοσίας συμβατικών λογικών οικογενειών CMOS

Λογική οικογένεια	Τάση τροφοδοσίας (V_{CC})	Δίνονται προδιαγραφές για
CD4000	3 – 15V	5, 10, 15V
74C	3 – 15V	5, 10, 15V
74HC	2 – 6V	2, 4.5, 6V
74AC	2 – 6V	3, 4.5, 6V
AHC/VHC	2 – 5.5V	2, 3, 4.5V

Οδηγητική ικανότητα συμβατικών λογικών οικογενειών CMOS

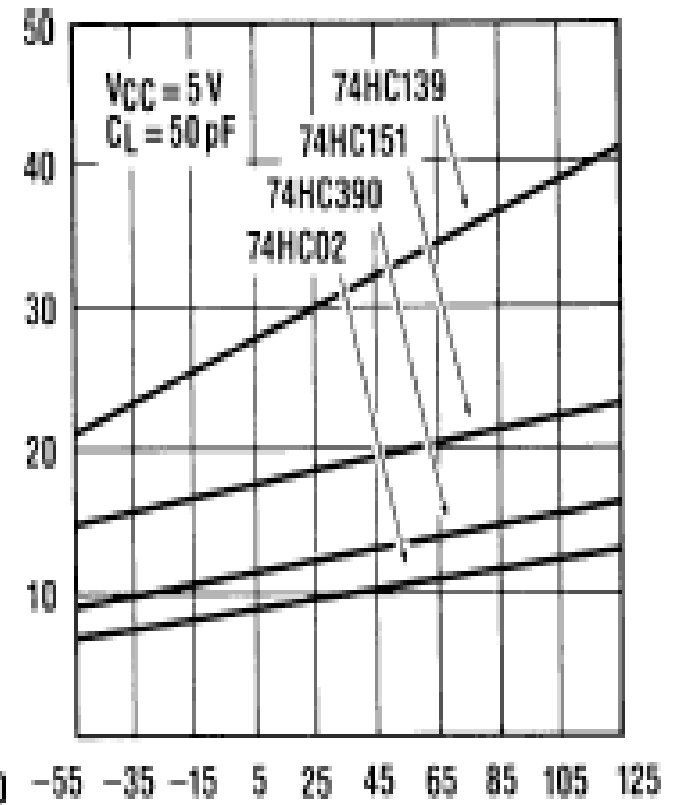
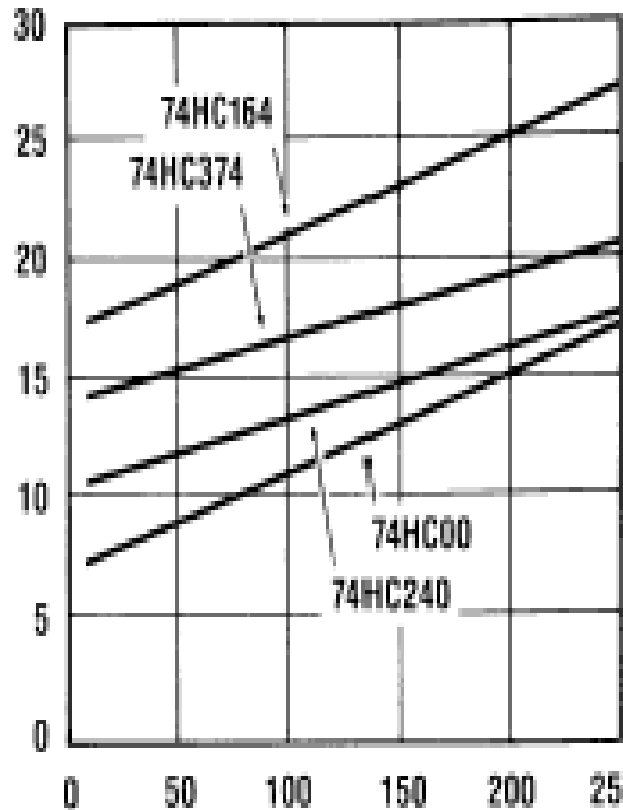
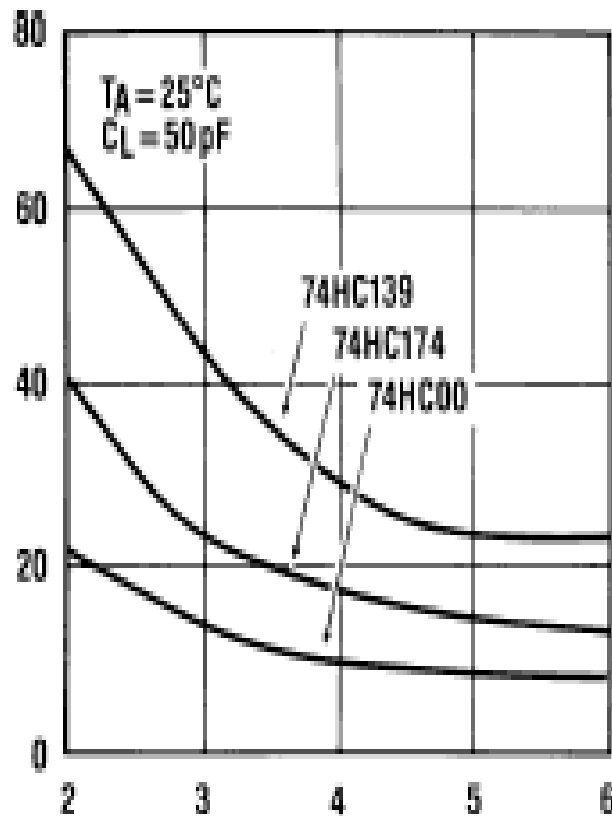
Λογική οικογένεια	I_{OL}/I_{OH} ($V_{CC}=5V, C_L=50pF$) <i>(όσο μεγαλύτερο, μεγαλύτερη ικανότητα οδήγησης)</i>
CD4000	$\pm 0.4mA$
74C	$\pm 1.6mA$
74HC	$\pm 6mA$
74AC	$\pm 24mA$
AHC/VHC	$\pm 8mA$

Καθυστέρηση διάδοσης συμβατικών λογικών οικογενειών CMOS

Λογική οικογένεια	Καθυστέρηση διάδοσης t_{PD} ($V_{CC}=5V, C_L=50pF$)
74C	70ns
74HC	25ns
74AC	7.5ns
AHC/VHC	8.5ns

Παράγοντες που επιδρούν στην καθυστέρηση διάδοσης

Καθυστέρηση διάδοσης (ns)

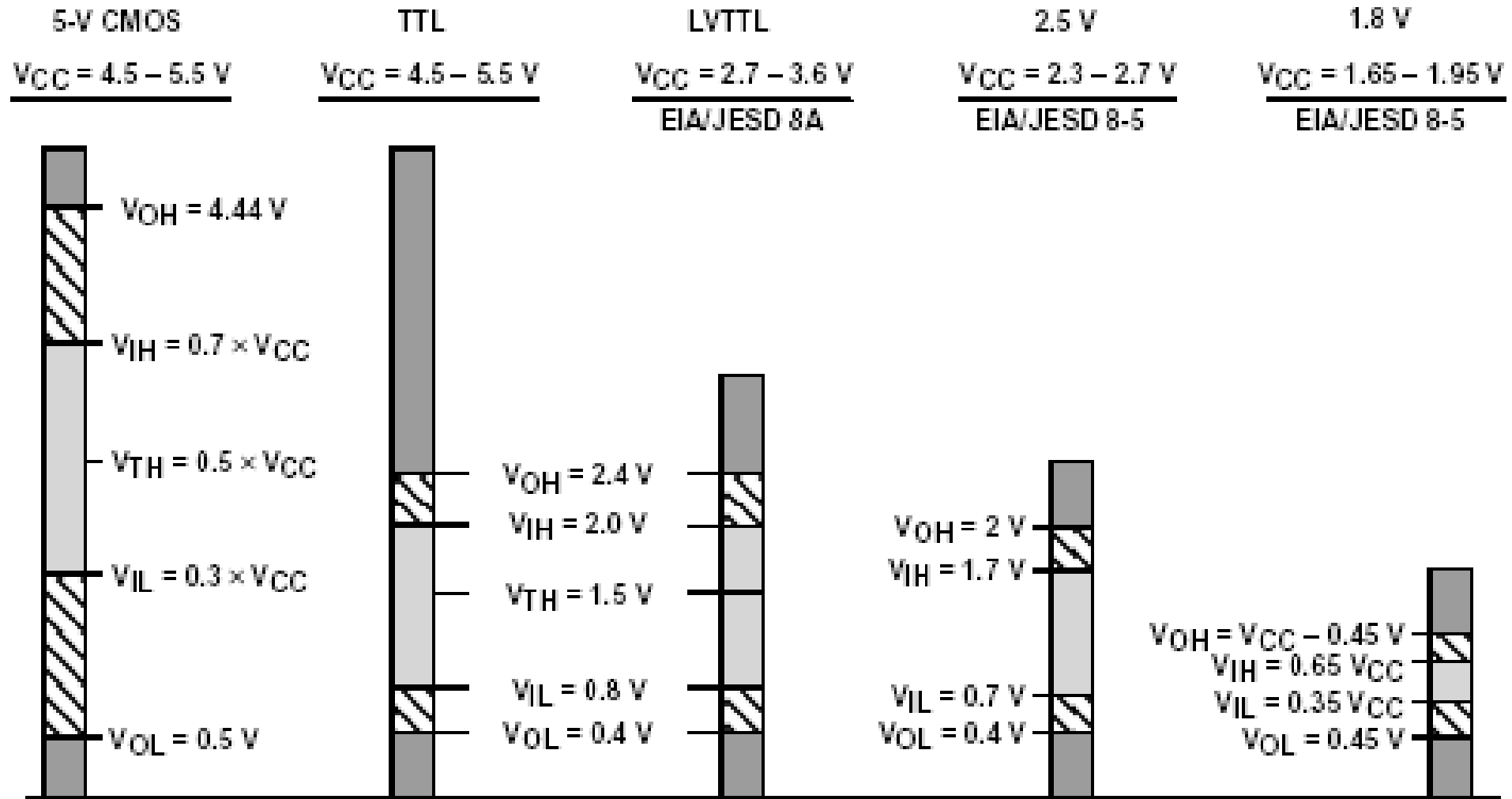

Τάση τροφοδοσίας V_{CC} (V)

Φορτίο Εξόδου C_L (pF)

Θερμοκρασία T_A ($^\circ\text{C}$)

Πρότυπες λογικές στάθμες τάσης

Επίδραση της τάσης τροφοδοσίας στα χαρακτηριστικά λειτουργίας

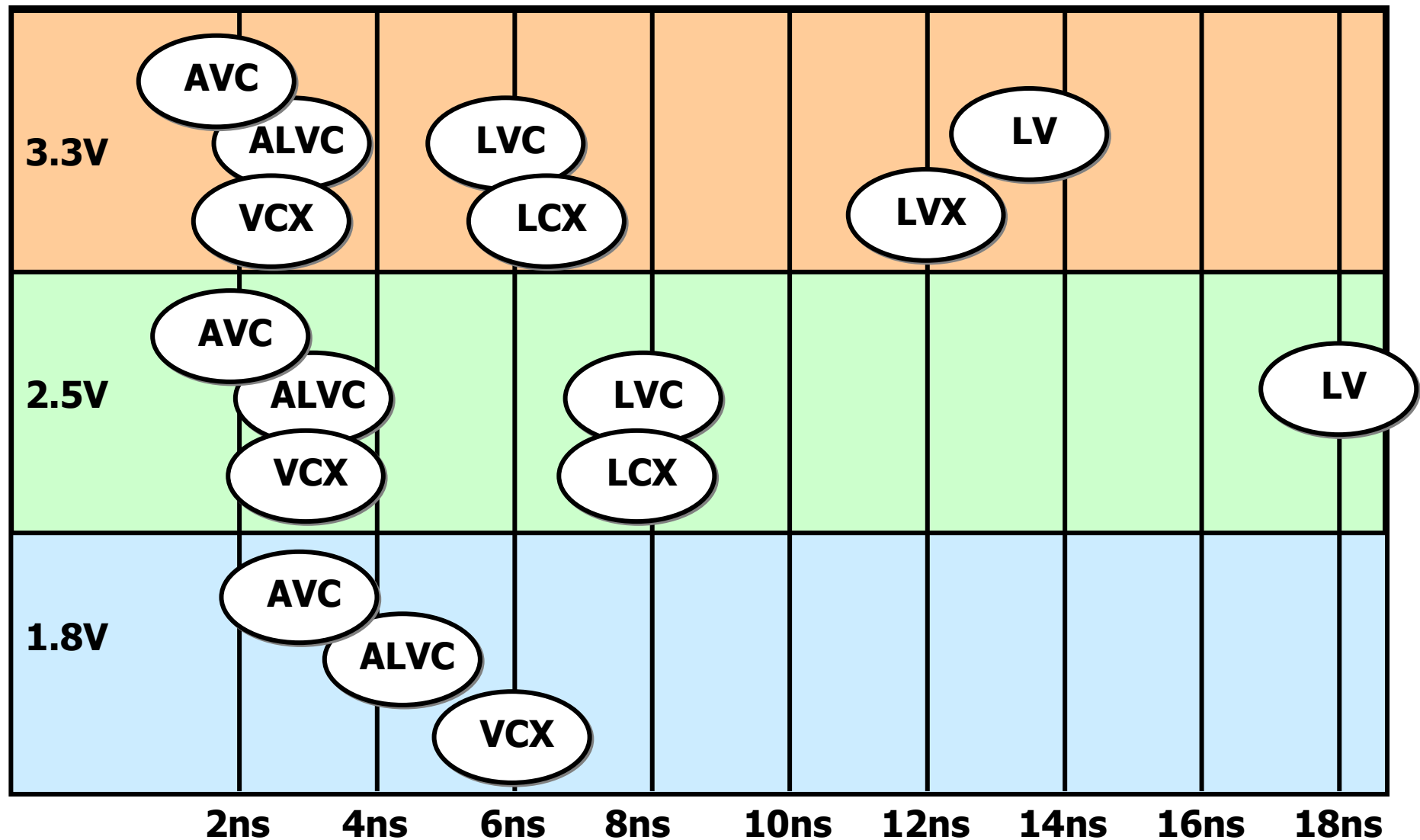
Ολοκληρωμένο κύκλωμα: 74HC244	Με κανονική τάση V_{CC} (4.5V)	Με την ελάχιστη δυνατή V_{CC} (2V)
μέγιστη καθυστέρηση διάδοσης t_{PD}	28ns	140ns
μέγιστη οδηγητική ικανότητα $I_{OL(H)}$	6mA	0.02mA

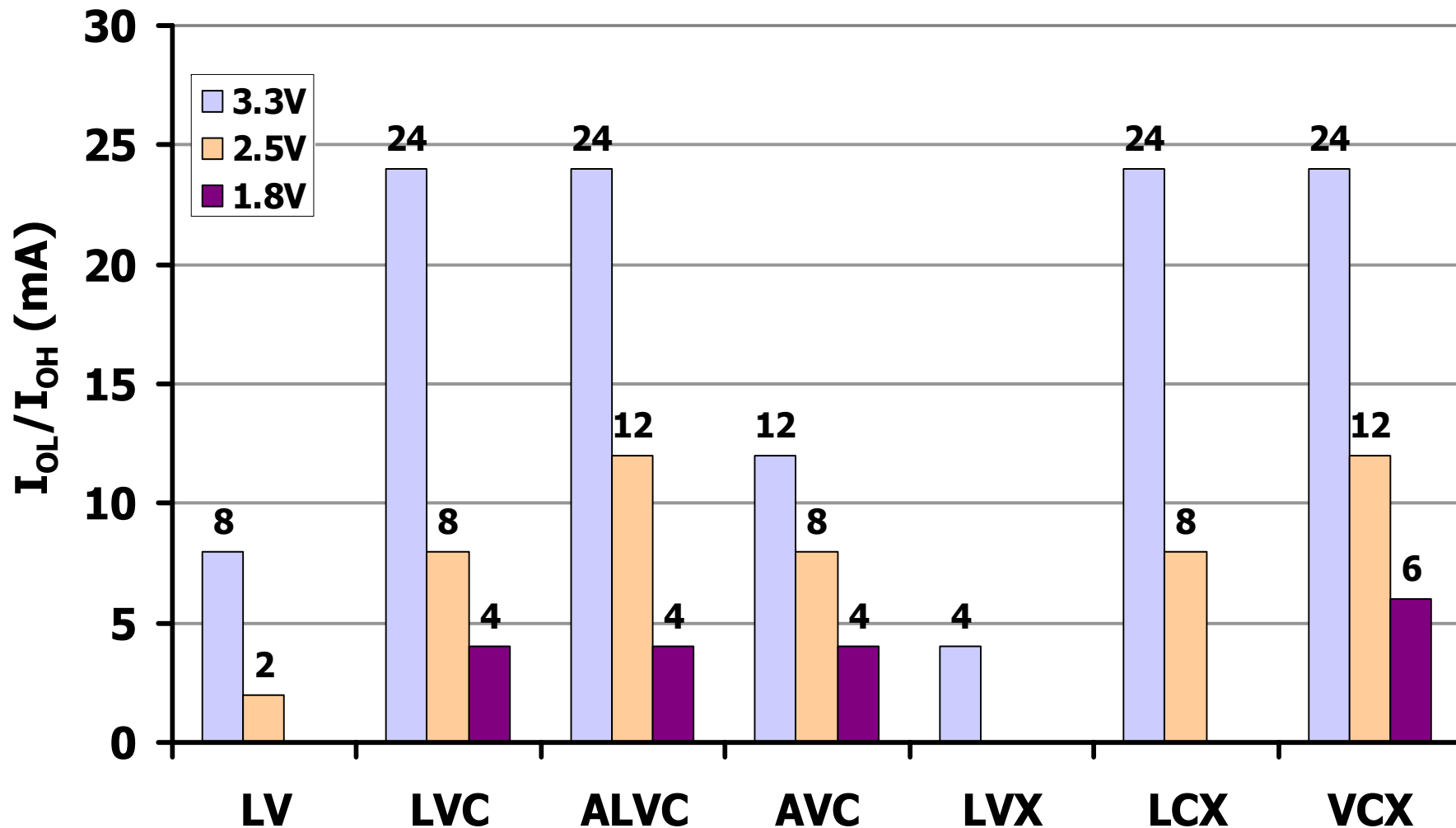
Λογικές οικογένειες CMOS χαμηλής τροφοδοσίας

οικογένεια	LV	LVC	ALVC	AVC	LVX	LCX	VCX
V_{CC} (Volts)	2.0-5.5	1.65-3.6	1.65-3.6	1.4-3.6	2.0-3.6	2.0-3.6	1.4-3.6
πλήρεις προδιαγραφές λειτουργίας για V_{CC}	2.5V 3.3V	2.5V 3.3V	1.8V 2.5V 3.3V	1.8V 2.5V 3.3V	3.3V	2.5V 3.3V	1.8V 2.5V 3.3V
βέλτιστη λειτουργία σε V_{CC}	3.3V	3.3V	3.3V	2.5V	3.3V	3.3V	2.5V
ανοχή σε υπερτάσεις	5V	5V	5V	3.3V	5V	5V	3.3V

Καθυστέρηση διάδοσης CMOS χαμηλής τάσης τροφοδοσίας ανά V_{CC}

Οδηγητική ικανότητα (I_{OL}/I_{OH}) CMOS χαμηλής τάσης τροφοδοσίας

Βασικές αρχές διασύνδεσης

- Για να διασυνδεθούν σωστά δύο ή περισσότερα ψηφιακά κυκλώματα πρέπει να εξασφαλίσουν
  - ◆ Συμβατές λογικές στάθμες
  - ◆ Επαρκή οδηγητική ικανότητα (fanout)
  - ◆ Ασφαλείς χρόνους ανόδου-καθόδου του σήματος

Συμβατές λογικές στάθμες

- Αν τα διασυνδεδεμένα κυκλώματα ανήκουν στην ίδια λογική οικογένεια θα έχουν συμβατές λογικές στάθμες
- Αν τα διασυνδεδεμένα κυκλώματα ανήκουν σε διαφορετικές λογικές οικογένειες πρέπει να ισχύει (υποθέτουμε ότι το A οδηγεί το B)

$$V_{IH(\max)}^B > V_{OH(\min)}^A > V_{IH(\min)}^B$$

$$V_{IL(\min)}^B < V_{OL(\max)}^A < V_{IL(\max)}^B$$

αν και τότε τα περιθώρια θορύβου μπορεί να είναι πολύ μικρά

Επαρκής οδηγητική ικανότητα (fanout)

- Το κύκλωμα οδήγησης πρέπει να παρέχει ή να καταβυθίζει ικανή ποσότητα ρεύματος, έτσι ώστε να ικανοποιούνται οι ανάγκες των οδηγούμενων εισόδων
- Υποθέτοντας ότι η έξοδος οδηγεί n όμοιες εισόδους πρέπει να ισχύει

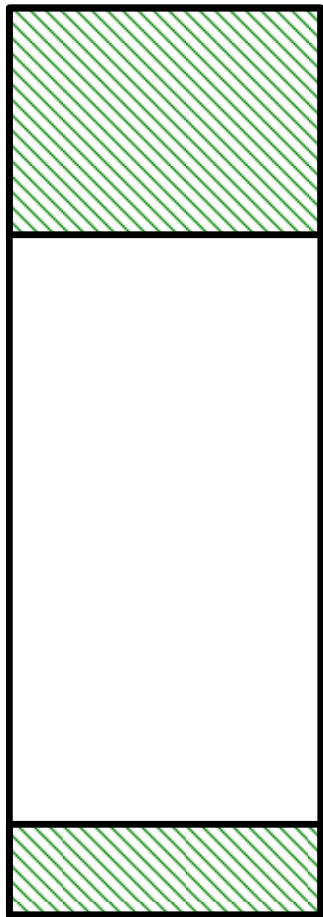
$$\left| I_{OL(\max)} \right| \geq \left| n \cdot I_{IL(\max)} \right| \quad \text{και} \quad \left| I_{OH(\max)} \right| \geq \left| n \cdot I_{IH(\max)} \right|$$

Ασφαλείς χρόνοι ανόδου-καθόδου του σήματος

- Στις διάφορες λογικές οικογένειες, ορίζεται ένας μέγιστος χρόνος για τη μετάβαση του σήματος στις εισόδους από τη μία λογική στάθμη στην άλλη
- Αν δεν τηρηθεί ο χρόνος αυτός, με πολύ αργές μεταβάσεις του σήματος, τα κυκλώματα μπορεί να δυσλειτουργήσουν

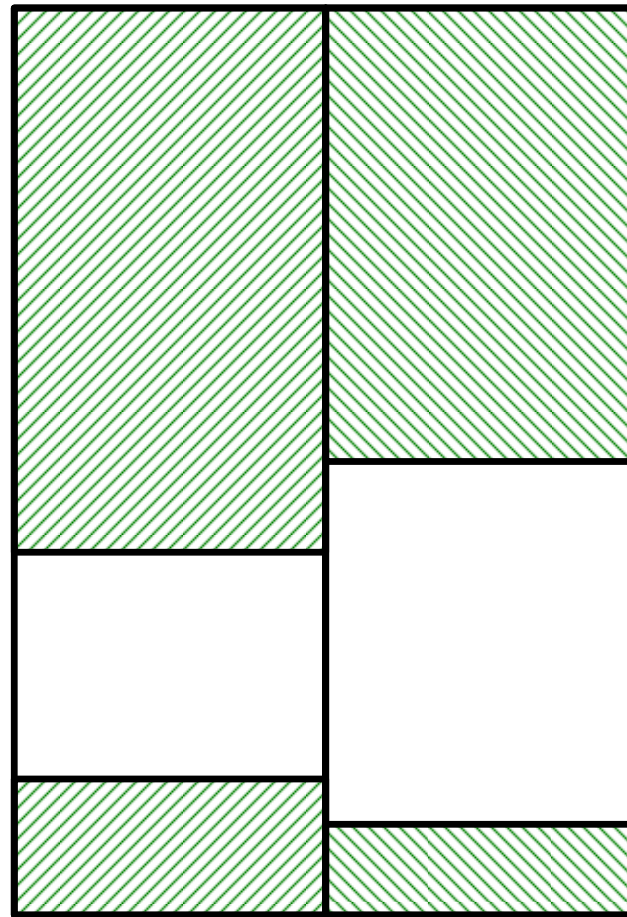
Διασύνδεση κυκλωμάτων TTL και CMOS (1)

HCMOS
έξοδος

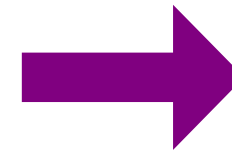
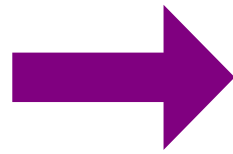
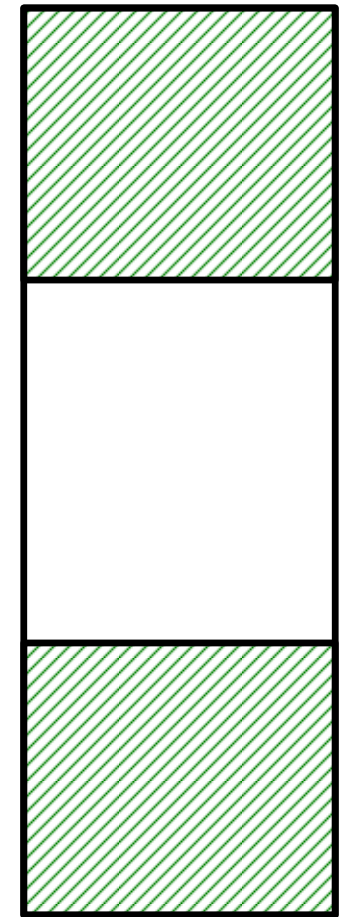

LSTTL
είσοδος

LSTTL
έξοδος

HCMOS
είσοδος

Διασύνδεση κυκλωμάτων TTL και CMOS (2)

- Το κύκλωμα CMOS μπορεί να οδηγήσει άμεσα μία είσοδο TTL, διότι οι στάθμες εξόδου CMOS είναι συμβατές με τις στάθμες εισόδου TTL
- Το κύκλωμα TTL δεν μπορεί να οδηγήσει άμεσα μία είσοδο CMOS. Αυτό γίνεται εφικτό με:
  - ◆ προσθήκη αντίστασης R_p ανύψωσης δυναμικού
  - ◆ χρήση ολοκληρωμένου κυκλώματος CMOS με εισόδους συμβατές με τις στάθμες TTL